

Feryje zbyte

na 26 sierpnia 2006r

No, toż momy wszyjskie już te latowe feryje zbyte. Po jakimu szkryflom momy? Ano skuli tego, co niy ino dziecka jamruj_om na fajrant szkolnygo lata, nale i łojce, kiere niy poradzo_m nastykno_ć ze złociokami na te wszyjskie rzeczy dzieck_om na nowy rok szkolny, te wszyjskie ksionżki do koždyj szuli inksze, bali i we jednyj szuli, koždy rector koże sie sprawić tyż inksze. Kiej jo deptoł do tyj szykownyj mojij „siedymnostki”, to tyn jedyn ślabikorz, tyn „elementarz” Falskiego szło i za siedym lot inkszymu synkowi sprawić. A terozki ? A terozki to kabzy ino foluj_om te wszyjskie wydawce, te wszyjskie, kiere na tym „kasa” bajstluj_om, a kierym tyn nowy ministyrialny Rosynant dowo zwol i jesce bydzie jakiesik „przetargi” robi_oł. A jo sie pytom: kaj som te tonie ksionżki, kaj ? Przeca momy (ino na papiorze i we godaniu tych wszyjskich, kierzy terozki chnet łod roka noma reskiyruj_om) ta telko szykowno „polityka prorodzinno” i te tonie państwo, pra? To niech mi to ftosik sam wyekleruje, po jakimu, skuli cego we familijach kaj jes pora dziecek niy idzie te same ksionżki, kiej je dziecka szporuj_om, dować jednemu po drugim, coby niy trza boło koždy rok sprowiać juzaś nowe ? Nale – tak ci sie uburdało sam tym niyftorym angyjber_om, kierym sie zdo, co wszyjskie filipy pozjodali – bydymy mieli terozki inkszo szula, kaj bydzie mocka wiyncej katechetk_ow i tych cołkich (Ponboczku łodpuść mi tyn grzych) „historiker_ow” niżli ludzi, kierzy poradzo_m dziecka, a jesce barzij, modziok_ow czegosik naumieć. Bo to, co bydom poradzić nasz hymn zawiskać (niy, jo sie niy chichrom ze tego, kiery ci i sztrofek hymnu przepomni_oł) to jesce blank niy wszyjsko. Do terozka szkolorze nasze i roztamaj_ote inksze olimpiady we Ojropie poradziyli zawdy wygrywać tela, co terozki we tyj łoszkliwyj Ojropie pewnikiym niy zbajstluj_om olimpiady „historii Polski” podle ... no, wiycie kogo, pra? Bo we Ojropie jes na isto ino jedna historio, niy tajlowano na naszo i waszo. Katolicko, polsko i można jakosik wanielicko i miymiecko. I tu mi sie jedyn fal gryfny spomni_oł, kiery idzie sknołtlować ze tymi roztomajtymi zortoma historii. Familijo ze Polski zakludziyla sie kiejsik do Miymiec, do jejich downiyszych pociotk_ow, przocieli. Te Poloki byli, jak przinoleżi katoliki, a te miymieckie przociele richticzne wanieliki. Na łodwiecz_oz styrolytnigo synka tych Polok_ow wrajziyli do badywanny, a iże Miymce som fest szporobliwe, to tyż do kupy śniym wrajziyli swoja, tyż styrolytnio, cerzicka. Tyn śpikol tak gawcy bez te mydliny na ta dziołszka, kuko i łoroz ci godo:

– Ponboczku! A joch niy miarkowoł, iże miyndzy katolik_oma a wanielik_oma jes ci telko srogo rożnica !!!

Nale, te wynokwianie można ino beztoż, iże kiej tak cowiekowi piżnie wiyncej niżli szejścdziesiont lot, to jimu sie zdo, iże wszyjsko już miarkuje, wszyjsko wiy, wszyjskie już filipy wećkoł. Tela, iże ci już ino małowiela ze tego boczy, ze tego pamiynto. Chocia, bo jo wiy, cy to tak na isto prowda?

A wiycie Wy co? Jak miarkujecie, fto wypokopi_oł tak richtik te latowe feryje, te latowe wywczasy dlo cołkich familiji? Za tyj łoszkliwyj „komony” to chnet wszyjskie te, kiere robiyli (a elwrow bezmać u nos we Polsce niy boło) mogli sie

lajstnońc gryfno rajza na wywczasy. I cy to boło nad nasze polskie morze, cy to sie ludzie wykludzali do Bułgarii, Do Rusa, do NRD-owa, to zawdy tam byli jakiesik wywczasy, i to dlo cołkij familiji, prowda? A jo naszoł we jednym telkim gryfnym cajtongu, iże to wszyjsko sie napoczło u Żabojadów, we Francji. A boło ci to neści tak: Wiesna i lato we tyj Francji we 1936 roku bajstlowali telko maluśko „rewolta” i wyringowali wszyjskich te lywicowe partyje żabojadów. Byli roztomajte sztrejki nikiem u nos we 80 roku, bajzlowali, wyrobiali i na łostatek (godom to blank „kurz und bündig” jak godajom richticzne Miymce, kierych jes u nos ci corozki latoś wiyncej) cołko chnet Francja łostowo stoć, haltuje, nic niy robi. Ichni prezidynt kazuje jednemu telkimu, kiery sie Léon Blum mianuje, coby wartko jakisik rzond we tyj Francji łobsztalowoł. A boło to kajsik przy napocznoiyńciu czyrwiynia. Tyn cołki Blum podszejbowoł ze ichniom „Solidarnościom”, ze ichniymi zwionzkami zawodowymi telkie „układy z Matignon”. Coby sam za tela niy fandzolić rzykna ino, iże zbajstlowali telko ustawa we kieryj boło ci gynał naszejbowane, iże te robole, arbajtery bydom, miasto śtyrdziysci łozym godzin we tydniu, ino robić śtyrdziysci. Tyn prymier jesce wypokopioł telkie ministyrstwo szportu i frajnygo czasu, kierym mioł reskiyrować inkszy mondrek Léo Lagrange. Tyn ci juzaś wszyjskim eklerowoł, co bez te frajne dwa tydzie wykludzać sie kajsik na swiży luft, na wywczasy. I coby to jesce do wszyjskich palicow wlażło, wystudyrowoł ci boł, iże cołkie familije, kiere bydom kcieli kajsik do kupy na te wywczasy wypolić erbnom aże 40 % tonij listecku na cug do dziedziny, kiero sie łobierom. I tym to tupłym ludziska napoczli na te feryje sie wybiyrać. Gynał siedymdziesiont lot pizło ci latoś, kiej napoczli sie te familijne wywczasy. A łoszkliwce urzinali, lachali sie ze tego cołkigo ministra (byli to te „zgnite” kapitalisty – nikiem zawdy ło nich „komuna” godała), iże tyn istny wypokopioł ci tydziyń ze dwiyma niydzielami. Nale, terozki Żabojady jesce mynij robiom i wszyjsko jes do porzondku, pra? A, co jejim i nom łostało, to tyż jes gryfne, tela co terozki u nos idzie juzaś ło cosik blank inkszego, ło to, co te ze tych „wsiepolskich” latoś wynokwiajom. Godom sam – a juzech to tyż kiejsik spominoł – ło frajnych niydzielach, nale ino dlo ludzi we tych „super- i hipermarketach”. Rzeczy majom można i prawie, bo przeca momy te trzecie przikozanie boskie. Tela, co to niy jes gynał tak nikiem to te angyjbery mekrujom. Bo dejcie sie pozor ! Już telki jedyn mondrek Italijok – Umberto Eco – jakiesik piytnoście lot tymu nazod naszkryfłół pora gryfnych słoweczek ło tych wszyjskich niydzielach. Cowiek mo „dziyń swiynaty swiynćić” pra? Znacy sie, niy mo blank nic robić. Nale tak niy idzie przeca. Som po prowadzie jesce telkie – nikiem to modroki godajom – „ortodoksyjne” Żydy i te ci majom szabas. To ci dziepiyro śniymi som mecyje. Łone muszom bali i telewizyjo zasaltrować już na łodwieczarz dziyń przodzij, coby ino nic we tyn szbas niy robić. Nic, nale to jesce psinco. Bezmać som kajsik we Jerozolimie telkie szole, windy we hotylach, kiere same sztopujom na każdym sztoku, coby te istne niy musieli naciść knefla. Bo u nich to jes ta starodowno mondrość: jak nic niy robić, to blank nic. Kiej mosz łoddychnońc po cołkim tydniu roboty to, to musi być gynał łoddychniynćie, i to łod wszyjskiego, i łod roboty, i łod cołkotypniowyj utropy i łod

staranio; musisz przepomnieć ło wszyjskim. We naszym, katolickim świycie do tego niydziałnego łoddychnińcio żodyn niy podłajziół ze srogim reszpektym. Po prowdzie farorzycki ze ambony wyrcełi tam po swoich parafianach, kiere we niydziała wylazowali do pola i cosik tam kosiyli, lebo łorali, rzynyli gadzina na pasionek nale, niy było we tym jakigosik tam „fanatyzmu”. Boła jesce telko, jak to mianowali, „służba publiczno”, wszyjskie ichnie fojermany, szucmany, policajty, szoferoki we busach, szafnery we bankach, baniorze i fto tam jesce. Kiej ci jesce we tych łostatnich porudziesińciolyciach niydziała sie zrobiół telkim dniym, iże każdy napoczynoł gupieć i kasprować, corozki wiyncej było fachow, kiere snadno nojwiyncej bakali razinku we niydziała. Hotylorze, retery nad morzym lebo te na basingach, tych wszyjskich na tanksztelach i srogij kolony roztomajtych handlyrzy niydziałnych. I tych wszyjskich ludzi jes corozki wiyncej, coby te istne, kiere sie wykłudzajom, chocia ino na dwa dni ze miasta na ałsflug, mieli wszyjsko co jejim potrza do gryfnego, szykownego łoddychnińcio na świeżym lufcie. I wszyjskie te na morzu, na plosach, sublach – kiere kcom wstyrknońc jejich autok na parkplacu, kiere gracajom we motorach, kiere sznupiom za ałtomechanikierym, kiej jejim świecy prasknie, kierzy ze fołgłym we ślypiach sztrekujom swoj moderny ałtok coby zvekslować w niym koło, to przeca ciyngiym robiom i blank niy zwažujom i tego „świyntygo dnia” niy świyncom, pra? To ryzyknijcie mi ino po jakiymu te ino sprzedowacki i te wszyjskie inksze we tych super-i hipermarkytach razinku majom mieć frajny dziyń a rest bako, drugda i barzij we niydziała niżli na beztydziyń ? Bezmać to skuli tego coby cołkie familije byli do kupy. Gryfnie to wystudiyrowali, nale cy te niyftore dziecka, kiej uwidzom faterka łod rańca przy halbecce, te babeczki, kiere muszom we niydziała pranie prać, bo bez tydziyń niy majom na to czasu ani szkrabki, tak ci na isto tropiom sie ło tych, kiere muszom robić we markytach ? Cheba niy ło to idzie, niy ło to sie rozłajzi. A kiej niy idzie sie zmiarkować ło co tyż tak gynał sie rozłajzi, to pewnikiy idzie ło pijondze. Nale to już jes inkszo pora galot i styknie tego mojigo wynokwiano !

Nale, latowe feryje, to tyż jes czos kiej ludziom sie przitrefiajom roztomajte, na isto dziwucne, z niynazdanio fale. Tak nikiem i mie już downo, downo tymu nazod we Moskwie. Byli my tam ze mojom Elzom, kiej my sie wrocali nazod ze telkich wywczasow na Krymie we Soczi. Landowali my na flugplacu Wnukowo a dalszij do Polski mieli my furgać ze inkszego, ze telkigo wywołanego flugplacu, ze Szeremietiewa. Mieli my ci pora godzin fraj i beztoż deptali my po tyj Moskwie, coby jesce cosik krom tego naszymu gryfnemu hotylu „Ukraina” łobejrzyć. I łoroz, a idymy sie tak kole krymlowskiego muru, widza ci tak już ze porudziesińciuch myjtrów znajomo gymba, flapica jednego gryfnego karlusa. No, można niy karlusa, chocia mie tyż sie zdowało, iże jo jes jesce karlus, tela co žyniaty i już jakiesik trzidziyści lot stary. Gryfnego, tyż za tela pedziane; ryży ci był, krziwo gymba i telki jakisik cheba chycony. Szoł ci łon ku mie. A jo, nikiem na łostuda, niy poradziółech ci sie blank spomnieć, fto to jes, ani jak ci go mianujom. Wiycie, to sie richtik porzond moge kożdymu przitrefić, nojbarzij fort we inkszym kraju. Gymba we telkim ci zvekslowanym łotoczyniu poradzi fest we palicy namotlać.

Zno^m ta flapa, na isto musza sztopno^ńć i sie przywitać, pogodać ździebko, choby ino tyn istny mioł sie ino spytać: „Serwus Ojgyn, jak sie mosz, co sam robisz?” abo bali i cosik inkszego: „No, i jak tam ? Zrobi^ołeś to, co źech ci godoł?”. A Jo juzaś blank niy miarkowołbych, co tyż jimu mo^m łopedzieć. Nic, ino musza markirować, iźech ci go niy merknoł, niy spomiarkowoł. Nale, na to już jes za niyskoro, bo tyn istny jes na drugij zajcie tyj sztreki i cinyngiym gawcy ci na mie. Można nojlepszyj bydzie, kiej jo napoczna, przywit^om sie i niyskorzj, kiej sie już po sztimie, po piyrszych jejigo słoweckach kapna można fto to jes, byda dalszj ształnować, coby na ipty, na gupieloka niy wylyjżć. Już my so^m ino pora krokw^o łod sia, już mo^m sie na gymba przflostrować telkie lachniyńcie łod dakla do dakla, kiej łoroz ci mie fest łoswiycyło, kiejech ci go poznoł. To boł Daniel Olbrychski ! No, przecamć żodyn nos ze sia niy poznoł, i jo blank bych sie niy poradzi^oł wtynczos wystawić, iże wlejsza na niygo, i jesce byda miarkowoł, co to jes jakisik moj kamrat. Nale, przeca znołech go tela, co ze telewizyi lebo ze roztomajtych film^ow we kierych łon boł srogim szłszpilerym. Na łostatni driker haltn^ołech, wybrymzowołech ździebko, zahaltowoł i, ślypia w luft, zedrziłech go ze lewyj zajty. Dugoch niyskorzj źech ło tym falu medikowoł. I Wiycie, to sie pewnikiym kożdymu snos już przitrefyło, bo wiela cowiek ludzi zno, miarkuje ino ze tego szklannygo szalfynstra, ze tego radijoka z lufcikiym – jak to godoł ło telewizyi Stefan Wiechecki-Wiech. A kajsik daleko łod chałupy, kiej cowiek niu moze sie spodzioć jakigosik kamrata, te telewizyjne fresy zarozki wlazuj^om do łoka i cowiekowi sie zdo, iże wszyjskich naobkoło zno i miarkuje. A tyn cołki Daniel Olbrychski na isto jes telki stary co jo, bo – jakech sie niyskorzj łod niygo samygo zwiedzi^oł – upł^oncnoł cie 27 lutego śtyrdziystego piontego roka tela, iże we Łowiczu; i niy jes to nasz ino gorol, pra ? A kiej my so^m przy Moskwie, to tyż spomnieli mi sie jedne Ruskie, kierych kiejsik znołech: Masza i Grigorij. Zawdy kcieli ci łobejrzyć ta festelnie wywołano Galerio Trietiakowski we Moskwie, nale betkw^ow jejim stykło zawdy ino na gorzoła i poł fonta szpeku.

A coby tyn cołki sezon łogorkowy niy kuplowoł sie ino ze to^m stwor^om ze Loch Ness, nasze angyjbery, te wszyjskie utrzidupskie łod tego dupnego Rosynanta ze końsk^om fres^om wysztudiyrowali, co we Polsce nazod mo być „kara śmiyrći”. Ja, tyn kurduplowaty wicy-Giertych tuplikowoł no^m, co to musi na isto być, bo inakszj tyn nasz, chnet cołkiym katolicki kraj, zyńdzie na psy, niy bydzie telki monter, coby sie go inksze strachali. Zołwizoł, nikiej bez cołkie dwiesta lot żodyn sie nos niy stracho, żodyn nos we zocy niy mo (bez łostatnich pora miesiyncy już blank nos maj^om we świycie i we Ojropie – we rzici). I terozki, jo ci blank niy poradza spokopić jednygo: Polska, nikiej gryfny ojropyjski kraj, srogo ojropyjsko dziydzina, wyciepla ze naszymy „kodyksu prawnygo” telko, łostatnio, nojsrogszo „kara śmiyrći”. Boł to we dziewiynćdziesionym szostym roku łońskigo stulycio. A terozki te angyjbery, te cołkie panarydykowe politykiery, kco^m, coby cołko Ojropa juzaś wszyjskim tym, kierzy cosik zbajstlowali, k^omuś na łostuda zrobiyli, kogoś praskli, jakimusik dzieciokowi krziwda łobsztalowali – blank łeby jejim łodchlastła, cy fto jes winowaty, dłuźny cy niy, bele go ino uchlastno^ńć bez ta łeb.

Wiyecie, tego niy poradza spokopić, te, co to ciyngiym walkujom, sztyjc idom na fol, iże som nojbarzij „katolickom” partyjom (a można ino jejim sie tak zdo? bo rest już mo jejich poľno rzić) kcom coby niyftorych we Polsce, a można i we Ojropie zakaptrupić. To tyż jes ta coľko „kampania wyborczo”. Niy idzie ludziom cosik ze cwekiym snochwić, to idzie ciyngiym ci kymfować sie ło to, coby niy boľo tych coľkich „aborcji” lebo tych wszyjskich „eutanazji”, bo to sie bezmała wadzi, bo to buli pionte przikozanie boskie. A „kara śmiyrcei” niy ??? A ta kara śmiyrcei jes gryfno, bo idzie na tym pora tysiyncy głosow we latośnyj „kampanii wyborczej” do samorzondow erbnoć. Tym typlym tych wszyjskich, kierym zawdy wszyjsko niy klapowało, i kierzy niy miarkujom, co my już som we tyj Ojropie, a ino telkie angyjbery kcom to wszyjsko łod napocznińcio zwekslować. A jo ci prziszło na te idy, coby jakigosik skozanygo, jakigosik srogigo rabsika, bandyty, kierego już skozali na ta kara śmiyrcei, pokazować we telewizyji, kiej ci go bydom zakatrupiać, kiej ci go już do imyntu zaciukajom. I to, ta naszo, terozki „misyjno” wildsteinowsko telewizyjo musiała by to pokazować tak kajsik kole siodmyj na łodwieczarz, coby jak nojwiyncyj ludzi to poradziyło sie to łobejrzyć. Mo to być kole wieczery lebo wtynczos, kiej niyftore już sie rychtujom do dlaskow te roztomajte „drinki” – nikiej to sie terozki tak mianuje. Suchejcie, musi ci to być gynał wtynczos kiej ludzie sie już zicli za stoľym, na kierym jes gryfny bioły tisztech, bo – kiejby tego istnygo wiyszali – jak napocznie praskać tyn jejigo gynik, bydzie mioł telkie dyrgowki basiska i bydzie ci jesce wiyrgoł szłapami we lufcie, to bydzie ci to gynał sztimowało ze łykaniym konskow wieczery, tego narychtowanego gryfnego jodła. Nie miarkuja co sam jesce u nos wypokopiom, nale skuli tego co my terozki nikiej maľupice, bierymy wszyjsko łod Hamerikona, to tyż można jesce i u nos zbajstľujom tyn coľki elekstrycny, sztromowy stołek. Tu by sie werciyło, coby tyn skozaniec na tym „krześle elektrycznym” skwiyrczoł tak ździebko, pora kwilek, kiej te, co to terozki ta kara śmiyrcei wypokopiyli mogli sie przy tym posuchać, co tyż ze naszymy kuchyni dolatuje, kiej skwiyrcom ci jajca na maśle, lebo parszczy sie gryfno smaźonka. Moge być jesce komora gazowo. To tyż by sie gryfnie we telewizyji pokazowało, kiej chopowi kożom festelnie dychać, a niyskorzij mo szykowne „telewizyjne” dyrgowki. Bo eźli idzie ło ta kara śmiyrcei to som ci, i to niy ino u nos, dwie zorty ludzi. Jedne to som te, kiere niy majom radzi tego, drugie to te, kiere ciyngiym terozki – nikiej ta nojbarzij katolicko partyjo – na gwołt kcom coby niy ino u nos, nale i we coľkij Ojropie napoczli blank łod nowa zaciukować roztomajtych chacharow. Dzisz, eźli mosz rod ta coľko kara śmiyrcei, to na isto musioľbyś sie tuplować, zgodzać sie na to, coby gawcyć sie na telkigo istnygo, kiery wiyrgo, melo sie, dyrgo sie, wiyrywo, zaľyknie sie, zesro sie przy tym i ... łoddowo swoja fest grzyszno dyszycka Ponboczkwowi. Bo przeca, kiej sam Ty spomogosz ta nojsrogszo kara, to tyż musisz mieć jakosik szpecyjo, smak tego wszyjskiego, kiej bydzieś ćkoł, ślepoł, bajstľowoł co ci sie ino rzywnie ubzdo we izbie, ronecz zważowosz co to jes dobre i sľoszne, pra? I to by boľo na dzisioj a beroł nikiej we koźdo sobota

Ojgyn z Pniokow